

nogen Hjemmel i Forretningsordenen eller nogen Lov til at tage et Ændringsforslag tilbage, som er stillet af et Flertal i Udvalget.

Borghjerg: Den ærede Ministers Udtalelser vare i Formen meget velvillige over for de Ændringer, vi fra vor Side have stillet. Men disse Udtalelser tilfredsstille mig dog ikke helt. Den ærede Minister bebudede, ligesom han gjorde det ved første Behandling, et Lovforslag om borgerlig Jordefærd, og sagde, at dermed vilde man give Tilladelse til, at Folk kunde blive jordede uden Præstens Medhjælp. Nu kan et saadant Lovforslag jo faa et meget forskelligt Indhold. Man kunde tænke sig, og det vilde jeg principalt ønske, at det blev et Lovforslag om almindelig borgerlig Jordefærd for alle Mennesker, ligesom Folketingets Standpunkt over for Vielser har været tvungent borgerligt Ægteskab; det er aabenbart det rigtige Standpunkt. Hvis Folk saa erklære, at de ville have deres Ægteskab velsignet af Præsten eller deres Jordefærd særlig kristeligt velsignet, saa kunde de faa det; det bliver deres Sag. Man kunde ogsaa tænke sig et Lovforslag om fakultativ borgerlig Begravelse, der mener Ministeren, at vort Ændringsforslag hører hjemme. Der vil han intet have imod det i Realiteten, sagde han, og efter et saadant Lovforslag vilde de efterladte kunne faa Ret til at medtage de Faner, de ønske, og lade Venner af den afdøde tale. Men det tilfredsstiller os ikke. Thi det vil kun blive for en Del af Befolkningen. Men vi ønske, at der maa blive Ret til at medtage Faner og til at lade Venner af den afdøde tale ogsaa ved Begravelser, der foregaa efter Folkekirken's Ceremoniel.

Dertil kommer, at vi jo heller ikke vide, naar det Lovforslag bliver gennemført, vi vide ikke en Gang, naar det bliver forelagt. Men de nu bestaaende Tilstande ere højt ubehagelige og uholdbare; thi i Kraft af Loven af 1872, hvis Ordlyd jo er gaaet temmelig uforandret over i det nu forelagte Lovforslag, benytte Præsterne deres Ret til at nægte Faner Adgang og til at nægte Venner af den afdøde at tale.

Vi mene altsaa, at vi kunne ikke forsvare at stemme for § 11, der siger, at Ansvaret for, at alt foregaa sømmeligt og med Orden, paahviler, naar Stedets Præst ikke selv er til Stede og leder Handlingen, den Præst, til hvem Kirken eller Kirkegaarden er bleven overladt. Vi mene, at

der her maa en Bestemmelse ind om, at de efterladte ogsaa have en Ret her. Ligeledes staa der i § 13, at „i et af Menighedsraadet udfærdiget og af Kirkens Over- tilsyn stadfæstet Reglement . . . kan der fastsættes Regler . . . om Adgang til at medtage Faner“. Det bliver nu lovfæstet, og der gaar en Tid, eet Aar, maaske to eller flere Aar med denne Lovgivning, og i denne Tid finder disse uheldige Forhold Sted. Hvorfor saa ikke hellere ændre det her ved dette Lovforslag? Det ærede Medlem for Verving (Holm) sagde, at fulde Folk vilde ofte trænge sig frem ved Graven og tale. Men det kunne de ogsaa gøre nu under den nugældende Lov, det have de ogsaa Adgang til nu og ogsaa efter vort Ændringsforslag; der gør vort Ændringsforslag ingen Forskel. Præsten kan overhovedet ikke hindre det, hvis Folk ville gøre Skandale, saa det ærede Medlems Argumentation holder ikke Stik. Hvad vi ville, er, at Retten til, at Myndigheden til at give Tilladelse til at medtage Faner og lade Venner af den afdøde sige nogle Mindeord, skal ikke ligge hos Præsten eller hos Menighedsraadet ifølge det Reglement, der udfærdiges af dette Menighedsraad og faar Kirketilsynets Stadfæstelse. Men denne Ret skal ligge, hvor det er naturligt, at den ligger, nemlig hos den afdødes efterladte, og det, mene vi, skal finde Sted ikke blot ved borgerlig Jordefærd, hvis denne Jordefærd kun bruges af en Del af Befolkningen, men denne Ret skal ogsaa være hjemlet den Del af Befolkningen, der lader sig begrave efter det gammeldags religiøse Ceremoniel. Det er en Ret, vi mene, alle skulle have, hvad enten de staa i Folkekirken eller uden for den, enten de lade sig begrave efter det gammeldags Ceremoniel eller efter det Ceremoniel, som muligvis bliver indført i det af Ministeren bebudede Lovforslag. Derfor kan jeg ikke se, at Ministerens Udtalelser, hvor velvillige i Formen de end vare, imødekomme det Ønske, der har ledet Forslagsstillerne til at stille dette Ændringsforslag.

Svend Høgsbro: Det forekommer mig, at det Spørgsmaal, jeg har rejst, er af saa betydelig Vigtighed, at jeg beder ærede Medlemmer og ikke mindst den højtærede Minister tilgive, at jeg paa ny kommer tilbage til det. Det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (Holm) og den ærede Minister og jeg ere altsaa enige om, at ordinerede Personer kunne af en Sognepræst faa Lov til at udføre kirkelige Handlinger og forrette Gudstjeneste paa